

PATYČIOS VAIKŲ DARŽELYJE

Kas gi yra tos „patyčios“?

Patyčios apima tokias sąvokas, kaip įžeidinėjimas, erzinimas, grubus elgesys. Psichologijos profesorė Françoise Alsaker iš Berno universiteto savo knygoje apie patyčias vaikų darželyje „Chuliganai ir jų aukos“ rašo: „Patyčios yra ypatinga smurto forma. Apie patyčias kalbame tuomet, kai vaikas reguliariai ir sistemingai, tiesiogiai ar netiesiogiai, fiziškai arba dvasiškai užgaunamas“.

Auka nuolat jaučiasi pažeminta ir bejėgė, blogiausiu atveju - padaroma ilgalaikė žala savigarbai.

Stumdymas, mušimas, grasinimas, paslėpti drabužiai, išjuokimas, ignoravimas, spaudimas, neteisingas apkaltinimas... Françoise Alsaker tvirtinimu, visa tai gali būti patyčios, jeigu tai vykdoma pagal tam tikrą modelį ir ta pati auka atsiduria kelių piktadarių akiratyje.

Įspėjamieji ženklai

Taigi tokių patyčių, kaip mes jas suprantame, paprastai darželyje nepasitaiko, nors kartais aiškios jų ribos išnyksta, o ir išimčių visiškai atmesti negalime.

Jeigu vaikas ilgą laiką darželyje jaučiasi nelaimingas, nepriklausomai nuo tokios savijautos priežasčių, tai reikia vertinti kaip įspėjimą. Françoise Alsaker mini *galimus tokius požymius*:

- Vaikas nebenori eiti į darželį.
- Jis dažnai skundžiasi galvos, pilvo ir kitais skausmais.
- Vaikų darželyje ir žaidimų aikštelėse jis dažniausiai žaidžia vienas.
- Vaikas pasidarė labai neramus.
- Apie save kalba menkinančiai.
- Vaiką kankina suprastėjęs apetitas, miego sutrikimai ir košmarai.
- Vaikas turi mėlynių ar sužalojimų.
- Jis praranda daiktus arba parsineša juos namo sugadintus.

Pirmas žingsnis - pasikalbėti su darželio pedagogais

Žinoma, visi šie požymiai savaime nereiškia, kad jūsų vaikas tapo patyčių auka. Tam gali būti ir daugybė kitų priežasčių. Bet kokiu atveju tėvai turi parodyti, kad jie rimtai vertina vaiko rūpesčius, be to, privalo apsiginkluoti kantrybe, jeigu jis nenori iškart pasipasakoti. Dažnai patys vaikai jaučiasi kalti dėl to, kad atsidūrė tokioje padėtyje.

Visada patartina ir naudinga pasikalbėti su vaikų darželio auklėtoja, kuri gali padėti surasti neįprasto elgesio priežastis. Tada kartu su vaiku galima rasti tinkamą sprendimą. Dažnai pakanka problemą įvardinti, kad pasijustų pagerėjimas.

Parengė: logopedė, VGK narė V.Jonkienė pagal:

<https://www.tavovaiikas.lt/lt/lavinimas-ir-ugdymas/g-1885-patycios-vaiku-darzelyje-ka-turime-zinoti>
(2020 m.).